

Вялікая спадчына і мастацтва

Год выдання 37-ы
№ 51 (2217)
29 чэрвеня 1968 г.
СУБОТА
Цана 4 кап.

ОРГАН МІНІСТЭРСТВА КУЛЬТУРЫ І ПРАУЛЕННЯ САЮЗА ПІСЬМЕНІКАЎ БССР

ЗАЎТРА-ДЗЕНЬ САВЕЦКАЙ МОЛАДЗІ



Фота Ул. КРУКА.

МАЛАДОСЦІ, кажучы, зайздросціць само сонца... Так, добра быць маладым. Добра адчуваць, што ў цябе за плячымі—магутныя крылы, што наперадзе ў цябе—цэлае жыццё, што табе педуведны ўвесь свет...

Добра быць маладым усюглед. Тым болей—у Савецкай краіне. Добра быць маладым, калі ведаеш: маці-Радзіма дзе табе усё для таго, каб мужнелі твае маладыя крылы, каб здзяйсніліся твае юнацкія мары, каб жыццё адкрывала прад табою шырокія і шчаслівыя дарогі.

Заўтра савецкая моладзь адзначае свабоднае. Яго з радасцю сустракаюць і гэтыя хлопцы і дзяўчаты, якіх вы бачыце на здымку,—студэнты-заочнікі Беларускай дзяржаўнай кансерватарыі.

У ЦК КП БЕЛАРУСІ

АГЛЯД-КОНКУРС НАГЛЯДНАЙ АГІТАЦЫІ

Як паведамлялася ўжо, Бюро Цэнтральнага Камітэта КПБ прыняло пастанову аб правядзенні ў абласцях агляду-конкурсу нагляднай агітацыі. Абкомам, гаркомам, райкомамі КПБ, партыйным, прафсаюзным, камсамольскім арганізацыям, кіраўнікі культурна-асветустановаў прапанавана забяспечыць арганізацыю, правядзенне агляду, выкарыстанне яго для абгульчэння і павышэння набытага вопыту па мастацка-папулярнаму афармленню гарадоў і сёл, плошчаў, прадпрыемстваў, калгасаў і саўгасаў, паркуў, сквераў, клубоў, дамоў і палацаў культуры, навуковых устаноў. Неабходна таксама абнавіць і стварыць навае наглядную агітацыю, прысвочаную прапагандзе поспеху нашай Радзімы за гады Савецкай улады, выкананню рашэнняў XXIII з'езда КПСС, дастойнага сустрэчы 100-годдзя з дня нараджэння У. І. Леніна, 50-годдзя БССР і КП Беларусі.

Заверджана рэспубліканская камісія па правядзенню агляду-конкурсу ў складзе: тт. Пілатовіча С. А. (старшыня), Кісялёва Р. Я. (намеснік), Кузьміна А. Т., Дубоўка М. Л., Мачуліна Р. Г., Ванічкіна А. М.

Партыйным камітэтам КПБ даручана стварыць аналагічныя камісіі для падрыхтоўкі і правядзення агляду нагляднай агітацыі ў абласцях, гарадах і раёнах Беларусі.

Рэдакцыя рэспубліканскіх, абласных і раённых газет, «Блокітоў агітатора» абавязаны рэгулярна асяцяжыць ход падрыхтоўкі і правядзення агляду-конкурсу нагляднай агітацыі.

У адпаведнасці з адараным Бюро ЦК КПБ паліжнем, агляд-конкурс праводзіцца ў перыяд з 15 ліпеня па 15 лістапада 1968 года з тым, каб лепшыя ўзоры нагляднай агітацыі, створаныя ў перыяд падрыхтоўкі да юбілейнага ўрачыстасцей у рэспубліцы, маглі быць выкарыстаны пусюдна. У аглядзе ўдзельнічаюць гарады і раёныя цэнтры, прадпрыемствы прамысловасці, будаўніцтва, транспарту, калгасы, саўгасы, установы і ведацтвы, навукальныя установы, культурна-асветустановы, спартыўныя арганізацыі.

Агляд-конкурсы арганізуюцца ў два туры. Гарадскія і раёныя праводзіцца ў перыяд з 15 ліпеня па 15 верасня г. г. Адпаведныя камісіі аналізуюць стан нагляднай агітацыі на месцах, а таксама выставіць экспанатаў, фотавыступкі і адбіраюць лепшыя ўзоры для абласнога агляду. Абласныя агляды належаць арганізаваць у перыяд з 15 верасня па 15 лістапада г. г. Абласныя камісіі разглядаюць прадстаўленыя з гарадоў і раёнаў экспанаты, вызначаюць пераможцаў і разам з выкананамі Саветаў, прафсаюзнымі і камсамольскімі арганізацыямі заахвочваюць іх, а матэрыялы па выніках конкурсу накіроўваюць рэспубліканскай камісіі.

Пры вызначэнні пераможцаў аглядавыя камісіі ўлічваюць перш за ўсё змест нагляднай агітацыі, яе ідэіную і тэматычную накіраванасць, надзейнасць і канкрэтнасць, а таксама мастацкія вартасці і майстэрства выканання.

У гэтай сувязі вельмі важна забяспечыць высокую якасць выканання як асобных экспанатаў, так і комплекснага афармлення гарада, вёскі, прадпрыемства, клубу, чырвога кутка, бібліятэкі, цэха, жылгаспагодчай фармы, цэнтральнай сязібы калгаса ці саўгаса. Немагавяжнае значэнне мае разнастайнасць фармы і прыёмаў, выкарыстання форм стварэння нагляднай агітацыі, — абсталяванні выставак, сцяноў, пано, светлагазды, сатырычных агітацыі, — абсталяванні выставак, сцяноў, пано, светлагазды, сатырычных агітацыі, напісанне плакатаў, лозунгаў, заклікаў і г. д. Будучы ўлічваюцца таксама строгасць і лаканічнасць фармы, прастата і яскасць ідэі плаката, малюнка, вобразнасць і выразнасць адлюстравання і тэкставага матэрыялу, умелае і пісьмознае выкарыстанне шрыфтоў і фарбаў, а таксама ўжыванне матэрыялаў з пластыка, драўняна-валяністых пліт, дэкаратыўнага паперова-слоістага пластыку і іншых матэрыялаў, якія забяспечваюць лёгкасць, добрае каларовае ўспрыманне на ўзроўні патрабаванняў сучаснага дэкаратыўнага мастацтва. Не менш важным з'яўляецца пісьменнасць, з улікам тэматычнай накіраванасці і магчымасцей інтэр'ера, размяшчэнне нагляднай агітацыі.

Паліжнем аб аглядзе прадугледжана прыкладны пералік аб'ектаў і тэм для заахвочвання. Імі перш за ўсё з'яўляюцца: прапаганда сродкамі нагляднай агітацыі дасягненняў савецкага народа, у тым ліку і працоўных рэспублікі, у будаўніцтве сацыялізму і камунізму, вытворчых планаў, сацыялістычных абавязавасцей і ходу іх выканання; афармленне гарада, гарадскага пасялка, вёскі, прысвечанае 50-годдзю рэспублікі і Кампартыі Беларусі; прапаганда перадавога вопыту ў прамысловасці, на транспарце, у будаўніцтве, сельскай гаспадарцы;

афармленне устаноў культуры, прысвечанае рэвалюцыйным, баявым і працоўным традыцыям нашага народа; прапаганда сродкамі нагляднай агітацыі традыцый Ленінскага камсамула;

афармленне куткоў У. І. Леніна і ленінскіх пакояў; падрыхтоўка і ўсталяванне прадпрыемстваў, калгасаў, саўгасаў і г. д.; пастанова нацсенага друку і змест і разнастайнасць матэрыялаў, мастацка-папулярнае афармленне намест, баявых лістоў, сатырычных выпускаў;

афармленне кінаатэатраў сучаснымі сродкамі нагляднай агітацыі; прапаганда фізічнай культуры і спорту; абсталяванне і мастацка-папулярнае афармленне парку, сівера, месца масавага адпачынку працоўных;

правядзенне агляду будзе садзейнічаць далейшаму павышэнню ўзроўню і культуры мастацка-папулярнага афармлення нашых гарадоў і вёсак, умцаванню дэяснасці ўсіх відаў нагляднай агітацыі, паліжнем кіраўніцтва, шырокаму прыцягненню да яе стварэння кваліфікаваных спецыялістаў, актывізацыі дэяснасці самадзейных мастакоў, шырэйшай дапамогі ў афармленні вёсак з боку гарадскіх партарганізацый, творчых саюзаў і іх аддзяленняў на месцах.

ВЯЛІКАЙ СПАДЧЫНЫ ТА МЫ

СТАРОНКА ДОКУМЕНТАЛЬНАЯ КІНАЛЕНІНІЯНЫ

У гэтым фільме ідзе гутарка аб падрыхтоўцы да выдання Паўнага збору твораў У. І. Леніна ў п'яці-дзясціх тэмах. Вялікую работу працаваў Інстытут марксізма-ленінізму пры ЦК КПСС: востым годаў працавалі настольныя пошукі, напружаная праца па самай старанай звершы вядомых работ Леніна з першаснасцімі, даследчыцка і абгрунтавана востгоднасці новых, рэжы невядзмых ленінскіх дакументаў. Кашын расказвае аб гісторыі пошукаў і правяркі некаторых з гэтых дакументаў. Яна складаецца

МІНШЧЫНА ФЕСТИВАЛЬНАЯ

Пасля паўтарымесячнага пазедак па рэспубліцы ў Мінск вярнуліся танцавальны і харавыя калектывы, сімфанічны аркестр, дэясцікі эстрадных брандэ, салісты, чытальнікі, лектары, якія прымаюць удзел у фестывалі, прысвечаным 50-годдзю рэспублікі і Кампартыі Беларусі. За паўтара месяца яны пабылі на будоўлях Наваполацка і Новадубровы, у першадзяржаўнай беларускай нафты ў Рэчыцы, ў калгасе Гродзеншчыны, пагранічнай Брэста, на берагах Сожа і Нёмана... Фестывальныя дарогі сталі дарогамі дружбы, любові і ўзаемага ўзаахвочвання.

У Мінску і Мінскай вобласці прагучаць апошнія, заключныя акорды юбілейнага фестывалю. За дэясці дзён адбулася больш як 60 канцэртаў. Дэясці дзён: поўныя песні, танцы, шыкавыя сцэны... У сераду 26 чэрвеня міжана мелі магчымасць пабыць на фестывальным канцэрце. У Мінску і Мінскай вобласці прагучаць апошнія, заключныя акорды юбілейнага фестывалю. За дэясці дзён адбулася больш як 60 канцэртаў.

Дэясці дзён: поўныя песні, танцы, шыкавыя сцэны... У сераду 26 чэрвеня міжана мелі магчымасць пабыць на фестывальным канцэрце.

У ЗЯЛЕНІХ ТЭАТРАХ СТАЛІЦЫ

Удзельнічалі ў канцэрце, некалькі разоў набягалі хмары, але к вачару, быццам па заказу, усталявалася добрае надвор'е, стала ціха і шэпа.

Яшчэ не было вясмы, а ў парку ўжо сабраліся гледачы: рабочыя, служачыя, студэнты, дзеці. Многія прыйшлі з работамі са спартыўных трэніровак з бібліятэкай, але сёй-той паспеў пабыць дома, прыбрацца па-святочнаму... Каб трапіць на канцэрт, не патрэбны білеты. Білет—тваё жаданне.

Гледачы чакаюць. Яны чакаюць новых песень і танцаў, сустрэчы з любімымі артыстамі. І гэтыя чаканні збліжаюць іх, узнікаюць знаёмствы, заахвочваюць размовы.

Востем гадзіна. На эстрадзе парк імя Чалюсціншаў гледаюць і артысты вітае намеснік міністра культуры БССР Ю. Міхнэвіч. У парк імя Горкага аб вялікіх шчасці спяваць для людзей, несі мастацтва ў народ гаворыць саліст тэатра оперы і балета Аскольд Сухі. А фестывальны канцэрт перадаў жыхарамі Заводскага раёна пачынаюцца неўсім прыватальным словам намесніка старшыні райвыканкома С. Зімовай.

БЕЛАРУСК СІНЬЮКА

— Пачынаем наш канцэрт,—гэтыя словы амаль адначасова прагучалі на трох эстрадных пляцоўках гарада.

Аматыры сімфанічнай музыкі сабраліся ў парк імя Чалюсціншаў. Тут выступіў аркестр пад кіраваннем В. Катэва. Канцэрт пачаўся «Святочнай усмешкай» Д. Шапастова. Выконваліся таксама творы Чайкоўскага, Мендэльсона, Шчюкага, Глебава.

А ў гэты час у віктры танца праносіцца пары на сцэне зялёнага тэатра парк імя Горкага—выступае эстрады ансамбль «Лявоніха». Гэты малады таленавіты калектыв, які нарадзіўся ў сёлета, юбілейным годзе, ужо паспеў заахвочваць прызнанне гледачоў. У гэты час у трэатразааадачу—Дзяржаўны ансамбль танца БССР пад кіраваннем А. Апанасенкі. — Брава! Біс! — з захапленнем вітаюць гледачы поўны народнага гумару і лёгкую жартоўку танец

з некалькіх сюжэтаў. Першы з іх называецца «Аўтар—Ленін». Ён прысвечаны ўсталяванню аўтарства лістоўкі «Да рускага пралетарыята», якая энергічна, па-ленінску заклікае да барацьбы супраць руска-японскай вайны. Даследчыкі звернуліся да дакументаў тых гадоў і знайшлі ў пісьме Н. К. Круцкага з Жывыні да сэрванта Ільіча Крэсина радкі: «Стары» будзе пісаць аб вайне і пасылаць проста вам». «Стары» — адзін з партыйных псеўданімаў Леніна. Але «будзе пісаць» яшчэ не зне-

У ЦЭНТРЫ ўВАГІ—ЧАЛАВЕК

СЕСІЯ ВЯРХОУНАГА САВЕТА СССР

Тры дні—з 25 па 27 чэрвеня 1968 года ў Маскве праходзіла чацвёртая сесія Вярхоўнага Савета СССР сёмага склікання. Тры дні ўвага мільяноў савецкіх людзей, нашых сяброў ва ўсім свеце была скіравана да Крамлёўскага Палаца з'ездаў, дзе народныя выбраннікі вырашалі важныя дзяржаўныя пытанні.

Па-дэясці, з глыбокай зацікаўленасцю дэпутаты раіліся, што трэба зрабіць, каб узмацнілі на ішч больш высокую ступень медыцынскае абслугоўвання насельніцтва.

Міністр аховы здароўя СССР акадэмік Б. В. Пятроўскі, які выступіў з дакладам, падкрэсліў, што ў нашай краіне паспяхова ажыццяўляюцца сацыялістычныя прыклады аховы здароўя—бяссплатнасць, агульнадаступнасць кваліфікаванай медыцынскай дапамогі, шырокая прафілактыка захворванняў.

І дакладчык, і дэпутаты, што выступілі ў спрэчках, намяцілі шэраг важных праблем, на вырашэнне якіх павінна быць звернута ўвага медыцынскай устаноў краіны.

Вярхоўны Совет СССР аднаголасна прыняў пастанову «Аб стане

медыцынскай дапамогі насельніцтву і мерах па паліжнем аховы здароўя ў СССР».

Вялікі рэзананс у савецкіх людзей выклікаў і вынесены на абмеркаванне сесіі праект закона-дэясці, накіраваны на ўзмацненне савецкай самі, лепшае выхаванне падрастаючага пакалення.

З дакладам аб праекце Асноўнага закона-дэясці Саюза ССР і саюзных рэспублік аб шлюбце і самі выступіў старшыня Камісіі заканадаўчых меркаванняў Саюза ССР дэпутат М. С. Саломонцаў. Ён адзначыў, што задачы далейшага развіцця нашага грамадства па шляху да камунізму выстаўляюць павышаныя патрабаванні да фарміравання чалавека, яго маральна-адукацыйнага, ідэяльнага, фізічнага, да ўзроўню адукацыі і культуры. У рэалізацыі гэтых патрабаванняў важная роля належыць самі, бацькам. Ад таго, як складаюцца сямейныя адносіны, як у самі паступаюць выхаванне дзяцей, у многім залежыць, наколькі падрыхтаваны да самастойнага жыцця, да выканання адказных абавязкаў перад грамадствам аказваюцца малады чалавек.

І дакладчык, і дэпутаты, што выступілі ў спрэчках, намяцілі шэраг важных праблем, на вырашэнне якіх павінна быць звернута ўвага медыцынскай устаноў краіны.

Вярхоўны Совет СССР аднаголасна прыняў пастанову «Аб стане

Дакладчык сказаў, што новы закон-дэясці будзе выпрацаваны пры самым актыўным удзеле працоўных, на аснове творчага абмеркавання ў друку, у калектывах прадпрыемстваў, устаноў, калгасаў, саўгасаў, навукальных і навуковых устаноў краіны. Толькі на адрас пастаянных камісій палат Вярхоўнага Савета СССР, якія распрацоўвалі закон-дэясці, паступіла звыш сямі тысяч прапановаў і заахвочванняў.

Вярхоўны Совет СССР раздзяліў гэтыя праблемы на палатны прыняў Закон аб зацверджанні Асноўнага закона-дэясці Саюза ССР і саюзных рэспублік аб шлюбце і самі. Дэпутаты разгледзелі таксама пытанне аб міжнародным становішчы і змяненні палітыцы Савецкага Саюза. З дакладам па гэтым пытанню выступіў міністр замежных спраў СССР дэпутат А. А. Грамыка.

Вярхоўны Совет аднаголасна прыняў пастанову, у якой поўнасьцю адобрыў знешнюю палітыку і практычныя дэясці Савецкага ўрада ў галіне міжнародных адносін.

Вярхоўны Совет зацвердзіў Указы Прэзідыума Вярхоўнага Савета СССР і прыняў адпаведныя законы і пастановы.

ІДЭЯНАЯ БАРАЦЬБА. АДКАЗНАСЦЬ ПІСЬМЕНІКА

Вялікі Канцэрты, адкрытыя новы перыяд у гісторыі чалавечы, паклаў пачатак і новаму мастацтву. Натхняемая ідэямі марксізма-ленінізма, савецкая літаратура праўдзіва адлюстроўвае жыццё народа, маральныя воблік новага чалавека, актыўна будаўніча камунізму. Па творчых савецкіх пісьменнікаў, можна прасачыць увесь слаўны і цяжкі шлях, пройдзены нашай краінай за паўстагоддзя. Канцэртычнае рэвалюцыя і грамадзянска-вайна, гады першых п'ягодаў і сацыялістычнага пераўтварэння вёскі, гераічная барацьба з фашызмам нашасці і камуністычнае будаўніцтва пасляваенных гадоў—кожнаму этапу, нашай гісторыі прысвечаны значныя творы прозы, паэзіі, драматыкі.

Сла савецкіх пісьменнікаў у беззапветнай адданасці ідэям камунізму, у блязнай вернасці справе партыі. Імяна таму сувязь савецкай літаратуры з палітыкай Камуністычнай партыі і выклікае такія ярныя напады ворагаў нам праганды. Нашы недругі не могуць зразумець, наколькі марныя іх намаганні ўб'ць клін паміж партыяй і савецкімі пісьменнікамі.

Ідэялічныя цэнтры захадняга свету перажылі летась горкае расчараванне. Чацвёрты з'езд пісьменнікаў СССР, разгледзеўшы важнейшыя праблемы развіцця нашай літаратуры, прадеманстраваў непарушную згуртаванасць пісьменнікаў вакол Камуністычнай партыі Савецкага Саюза і яе ленінскага Цэнтральнага Камітэта. На з'ездзе прысутнічалі прадстаўнікі 33 літаратурнага. Насуперак мутнай хвалі хулінаў за мяжой выявілася нямыла выступленія ў аб'ектыўнай ацэнцы работ з'езда; адзначыў яго дэясці, канструктыўны характар, які адпавядае ўсёй атмасферы савецкага жыцця.

У юбілейным 1967 годзе нашу краіну наведала каля шасцісот пісьменнікаў з 55 краін. Вярнуўшыся на радзіму, яны праўдзіва расказвалі шырокаму колу чытачоў пра тое, як жыве і працуе савецкі народ, якую вялікую ролю адгрывае ў жыцці нашага грамадства творчая дэясці пісьменнікаў.

Сувеснае значэнне савецкай літаратуры знаходзіць выяўленне ў пастаянным пашырэнні міжнародных сувязей Саюза пісьменнікаў СССР. Рэгулярныя сустрэчы кіраўнікоў пісьменніцкіх арганізацый сацыялістычных краін, цесныя кантакты паміж літаратурнымі газетамі і часопісамі, міжнародныя сустрэчы празаікаў, паэтаў, перакладчыкаў спрыяюць творчым сувязям і супрацоўніцтву дэясці літаратуры і мастацтва ўсяго свету.

Заходняя прапаганда вельмі стараецца сказіць выкарыстанне савецкіх пісьменнікаў на сустрэчах і дыскусіях са сваімі зарубажнымі калегамі. Правакацыйнай дэясці ворагаў атрымаўся належны адпор. Палітычнае сталасць, высокі гуманізм, камуністычную перананасць праўдзіваюць нашы пісьменнікі на міжнародных форумах. Іх выступленія заслужылі ўсеагульнае прызнанне творчымі духам, паслядоўным адстаиваннем карных прышчыпаў мастацтва сацыялістычнага рэалізму, грамадскае вості беснапрямую барацьбу супраць ворагаў міру, дэмакратыі, сацыялізму.

Такая барацьба патрабуе класовай мабільна-насці, ідэяльнай узброенасці, здольнасці распазнаваць фармы і металы, якія скрываюць буржуазная прапаганда. Вядома, для нашых ворагаў надзвычай заманліва пасварыць савецкі народ з партыяй, пасеець варажасць у асяроддзі інтэлігенцыі, падзяліць яе на «правых» і «левых», на «прагрэсістаў» і «дагматыкаў», супрацьпаставіць адных пісьменнікаў іншым. У імкненні выдзіць жадаана за сапраўднае яны выкарыстоўваюць любыя сродкі.

У падлі ідзе ўсё. Нейкага абідона-фарцоўшчыка спакусіў нейлавоны рызём альбо правернулі з ім валютны махляны—гэтова легенда аб маральнай няўстойлівасці савецкай моладзі. Нейкі цыркавы акрабат не вярнуўся на радзіму з зарубажнай гастрольнай паездкі—грымэйны званы: ён, маўляў, прасіць «палітычнага прыстанішча», таму што марксізм пазбаў яго свабоды акрабачычнай творчасці. Некта насяла не ў меру пахвальнае пісьмо замежнай радыёстанцыі, захапчыўся яе канцэртнымі праграмамі,—цудоўная зачэпка павершачы аб беднасці музycznaй культуры Савецкага Саюза. Але гэты ўсё болей так, для арыфметычнага ліку і для пашырэння «наменклатуры» ў рээстрыку фактаў. Вось, маўляў, як ва ўсе галіны сацыялістычнага быцця пранімае нягода з гэтым быццём.

Змажы больш зладанасці заходняга прапандыста маюць любыя выкладкі, якія можна не так, дык гэтак звязаць з імянамі пісьменнікаў, мастакоў, кампазітараў. Яшчэ б Іны ж так папулярны ў народзе, іх творчасць—насціна самой душы народнай. Гэта не проста «вадзінка» ў рээстрыку

фактаў—гэта бум. Тут ужо можна пусціцца ў даўжэжны разважаны аб тым, што «сапраўдны» савецкі пісьменнік і абавязаны служыць сваім мастацтвам народу, які будзе камунізм і верыць у камунізм, бо, маўляў, сапраўднае мастацтва стаіць па-за ўсёлякай палітыкай і нават над палітыкай. Пры гэтым паны з захадняга свету без уліка сорама абыходзіць адну дэясціную аса- лічнасць: у якасці ідэяльнага ўзору пісьменніка яны абяцваюць тых, хто нападаў бы на савецкую палітыку, гэта значыць тых, хто зусім не стаіць па-за палітыкай.

Такія ўзоры не так і проста знайсці ў нашай краіне! Што ж, тады даводзіцца пусціцца на танную трыку і, як старажытныя ляхімі, вырошчыць у кобле нейкіх «гамункулусаў», штучных чалавечкаў, аб'яўляюць талентам любую нічма-насць. І пісьмымікам талімова абяцваюцца, напрыклад, графаман і шызафранік В. Тарсіс, які крэмзаў у вельнарых колькасах сваю бяздаручу, але зате адкрыта антысавецкую пісаніну, прыпраўлена яраснай злосцю і нявысцімо да нашага грамадскага ладу. «Вывярнуўшыся» з сацыялізму ў капіталізм, а дакладней—будучы выкіну- тым з савецкай зямлі, хлеб якой ён еў і на якуму звязтаў, Тарсіс прагмыць у радыёперадачах і бульварных лістках, выхваляючыся паўстаць перад светам новым Дастаеўскім.

І хоць з рукапісаў Тарсіса палітычныя камерсанты-выдаўцы за мяжой сее-то зварганілі, шка- васьць да яго доўга не пратрымаўся і чанагага прыбытку камерсанты не атрымаў. Пралаў надзеі на іудыя мільяны і ў самота Тарсіса. Але «ывахацелі» такога роду «талентаў» няк не хочучь адмовіцца ад метадаў, якія скампрантавалі сабе: і вось вырошчваюцца ў кобле «чарговыя «гамункулусы»—на шчыт падмаймацца са сваімі «мемуарамі» Святлана Аллуева. Фінал такі самы: і ад яе кніжкі з агідай адвурнуліся чытачы.

Пяер «выяўлены» новыя звышталенавітыя «інтэлектуалы»: Гінзбург, Галанскоў і іншыя з імі. Не буда, што ніхто з іх нікому не надукаваў у савецкім друку ніводнага радка і да Саюза пісьменнікаў не мае ніякіх адносін. Усё роўна падпояны паксвілятыў, якія трапілі на кручок НТС і звязалі з гэтай бандыцкай арганізацыяй свой лёс, неадкладна ўпісалі ў бухгалтарскі раху- нок заходняй прапанды, у яе рээстрыку: глядзіце, як многа савецкіх пісьменнікаў актыўна зма- гаецца з савецкай палітыкай...

Увесь наш народ, уся творчая інтэлігенцыя з пагардай адносіцца да рэнэгатаў. Толькі асобныя літаратары, не разабраўшыся ў духоўным абліччы названых адчужаўцаў, далі буржуазнай прапандзе падставу залічыць сабе ў рады «аднака- таў» Гінзбурга, Галанскова і да іх падобных, а перад грамадскай думкай роднай краіны прад- сталі ў якасці людзей палітычна няспелых, без- адказных.

На жаль, пад п'ясымаі, у якіх бурдуча пад абарону такіх антысавецкіх, як Гінзбург і Галанскоў, сталі некалькі даўно наважых пісьменніцкіх імянаў. А гэты ж якраз тое, што да зарзку патрабна ворагаў прапандзе. Яна неад- кладна пускае на ўжытак побач з выдумкамі не- сусветных пахлэцікаў і праўдзісетаў дакумен- ты, падпісаныя такімі «дэмакратамі».

Сакратарыят праўлення Саюза пісьменнікаў СССР і сакратарыят Маскоўскай пісьменніцкай арганізацыі сурова асудзілі палітычна безадказ- насць літаратарна асудзілі палітычна безадказ- ны антысавецкія. Надай справа даўжэцца вельмі нямногімі—усё роўна пісьменніцкая арга- нізацыя не можа моруцца з такімі ўчынкамі. Яны, гэтыя ўчынкі, у кіраўні разыходзяцца з нормаімі грамадскага жыцця, прынятымі ў асяроддзі савец- кій літаратураў.

Пісьменнікі, якія даражыць сваім добрым імям і гонарам Радзімы, пісьменнікі, глыбока пераня- наны ў тым, што іх творчая дэясцінасць не можа быць аддзелена ад інтарэсаў народа, партыі, ідэй сацыялістычнага грамадства, гэтыя пісьменнікі, калі становяцца міжвольна аб'ектамі ворагаў прапанды, даюць належны адпор сваім няпра- выным замежным заступнікам. Можна нагадаць цэлы рад прыкладаў. Так, нашым ідэяльным недру- гам некалькі гадоў назад не ўдалося павярнуць супраць Савецкай улады апошесць А. Кузняцова «Працяг легенды»—апошесць пра юнака, які пасля сканчэння школы пайшоў працаваць на будоў- лю, духоўна вырас у рабочым асяроддзі. Пусціўшы ў справу клей, нажніцы і несумленнае рэ- дактарскае пяро, змяніўшы назву апошесці, нама- ляваўшы на вокладцы паўніцане з калючага дро- ту, супрацоўнікі аднаго французскага выдавецтва спрабавалі стварыць у чытачоў «Працягу леген- ды» ўражанне, што дэясціна кнігі адбываецца не

ЛЕНІН РАСПЫТВАЕ ПРА БЕЛАРУСЬ



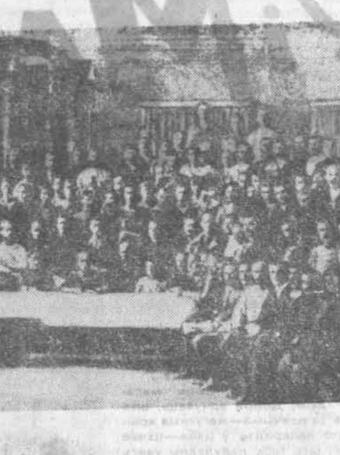
БЕЛАРУСЬ ІНДУСТРЫЯЛЬНАЯ. ГОД 1968.

Фота Г. ВЯЛІЦКАГА.

Фатаграфія гэтай п'ятдзясяці гадоў. На ёй — дэлегаты Усёрасійскага з'езда бжанцаў з Беларусі, які праходзіў у Маскве трыццаці пяці гадоў 1918 года.

скага працоўнага народа, прасіў прыехаць ад яго з'езд і падлікаваць дэлегатам за сваё абароне ганаровым старшынствам.

Часопіс выходзіў на рускай мове, але частка матэрыялаў — вершы, асобныя артыкулы — публікавалася на беларускай мове.



Вітал СКАЛАБАН, студэнт Ленінградскага ўніверсітэта.

КАМЯНІЦЫ ПРЫНЁМАНСКАГА СЯЛА

Калі пад'язмаў да сёла Верца-лішчэ і папаўнаў да Гродна, на ўзбярэжжы дарогі ўбачылі шыльду: «Тут выдзялена эксперыментальна-паказальная забудова новага калгаснага сёла».

ЗУСІМ МАЛА ВЕДАЕМ МЫ ПРА Тое, як развівалася мастацтва беларускага за мяжамі рэспублікі.

Пануў што не аб'яўлены асобныя звесткі пра выступленні беларускіх ваўдрубных аматарскіх труп і мясцовых аматараў сцэны беларускага паходжання на тэрыторыі РСФСР, Украіны, Літвы і Латвіі.

НА РОДНАЙ МОВЕ

У 1926 годзе Таварыства «Рунь» у Рызе пачала рэгулярна выступаць беларускія артыстаў-аматараў. У горадзе стварылася студыя, дзе маладыя энтузіясты вывучалі майстэрства актёра.

У 1920 годзе ў Рызе функцыянаваў клуб Беларускага таварыства «Вашкаўшчына», а крыху пазней былі створаны таварыства «Рунь» і «Беларуская хатка».

У СЕ МЫ Добра запаміналі, як пачалася вайна ў нашай пазілі. І камусьці горад, як яна закончылася.

Броўкава «Настаўка» — рання Перамоці 1 міру, усплесь дзяржаўнага і ранням вясновым прамом да маленёвай дзяржавы вярнуўся тата-салдат.

Яшчэ мы не ацанілі, нават не прачыталі як след выдатны «Май» Аляксея Русецкага — таксама равіем, але з элементам высокай элігі.

СОРАК ШОСТЫ МІРНЫ ГОД...

Імя Гейны тут названа невядома — Панчанка многамоу навучыўся ў вяліката наменкага лірыка. Праз Маякоўскага і Святлова Панчанка шло да чыста гейнуўскага ў сваім вяткоках інтанацыянага, сінтэзу лірыкі і «фальсэтона».

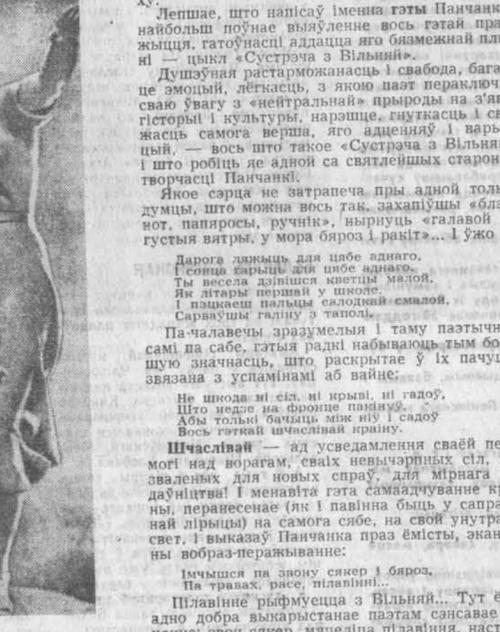
Першы пасляваенны год Панчанкі — год сустрэчы і спаткання. «Паддажочым да Мінска», «Пасія дэмабілізацыі», «Сустрэча з Вялікай», «Першая цішыня» — усё азорана радзімо новага адрыцця свету, шчаслівай мажымасцю прынаціцца да выратаванага з агню, адважанага жыцця.

Надзі ж я думаў! Тут муда, зноў нейкая сцяна... Якую шчы, якую даль Пачынае жыць...

Вось радкі пра лясную дзялянку дзе «упакока заваленыя сонны, галле і друз». Калі ж на вачынь залішыць Сцюды малая сонна, Учыць чы, чыста істашчье Адуўчага сонна.

ВАРТАВЫМ ГРАНІЦЫ

Сення Савецкая Беларусь створыла на захадзе з народнай Польшай. А перад другой савецкай вайной рэспубліка стала ўварам да твару з драгячым светам.



Б. КРЭПАК.

Уздоўж шашы адначасова ўзводзіцца некалькі чатырох і васьмікватэрных двухпавярховых карпусоў.

Радуе і перспектыва. У цэнтры пасёла плануецца будаўніцтва шматпавярховага адміністрацыйнага будынка, быткамбіната, гасцініцы, гандлёвага цэнтру, дзіцячага дашкольнага камбіната і іншых аб'ектаў.

Удні грозных выпрабаваньняў для нашага народа плячо ў плячо з салдатамі часта ішлі ў ваяку, на штурм варажых умацаванняў пісьменнікі, паэты, журналісты. Яны ваявалі з ворагам і шыком, і перам...

Уздоўж шашы адначасова ўзводзіцца некалькі чатырох і васьмікватэрных двухпавярховых карпусоў.

Радуе і перспектыва. У цэнтры пасёла плануецца будаўніцтва шматпавярховага адміністрацыйнага будынка, быткамбіната, гасцініцы, гандлёвага цэнтру, дзіцячага дашкольнага камбіната і іншых аб'ектаў.

Удні грозных выпрабаваньняў для нашага народа плячо ў плячо з салдатамі часта ішлі ў ваяку, на штурм варажых умацаванняў пісьменнікі, паэты, журналісты. Яны ваявалі з ворагам і шыком, і перам...

Мне хочацца сказаць некалькі слоў пра тых, хто вярнуўся пасля вайны ў нашу невялічкую рэдакцыю — рэдакцыю Краснапольскай раённай газеты «Чырвоны сцяг».

Шаснаццаці — ад усведамлення сваёй перамогі над ворагам, сваёй невечэрняй сілы, вывадзенай для новых спраў, для мірнага будаўніцтва! І менавіта гэта самадзівачнае краіна, перанесена (як і павіна быць у сапраўднай лірыцы) на самога сябе, на свой унутраны свет.

Калі ты бачыш, як той ці іншы пісьменнік спрабуе ў прозе альбо пазілі паваяў і любові народа, адчуванне сваёй натуральнай аднастэй з ім надзінаць лясіва-сентаментальнае падлічыванне да народа: маўляў, побач з ім усё мы і кожны з нас паваскоў — нулі, то такому пісьменніку хочацца заўсёды надаць словы аднаго з герою А. Платонава, словы, якія можа паўтарыць кожны з нас: «А без мяне народ ніпоўны».

Калі ты бачыш, як той ці іншы пісьменнік спрабуе ў прозе альбо пазілі паваяў і любові народа, адчуванне сваёй натуральнай аднастэй з ім надзінаць лясіва-сентаментальнае падлічыванне да народа: маўляў, побач з ім усё мы і кожны з нас паваскоў — нулі, то такому пісьменніку хочацца заўсёды надаць словы аднаго з герою А. Платонава, словы, якія можа паўтарыць кожны з нас: «А без мяне народ ніпоўны».

Калі ты бачыш, як той ці іншы пісьменнік спрабуе ў прозе альбо пазілі паваяў і любові народа, адчуванне сваёй натуральнай аднастэй з ім надзінаць лясіва-сентаментальнае падлічыванне да народа: маўляў, побач з ім усё мы і кожны з нас паваскоў — нулі, то такому пісьменніку хочацца заўсёды надаць словы аднаго з герою А. Платонава, словы, якія можа паўтарыць кожны з нас: «А без мяне народ ніпоўны».

